10 KLAUSIMŲ, PADĖSIANČIŲ NUSTATYTI, AR KLASĖJE VYKSTA PATYČIOS (BULINGAS)

Patyčios mokykloje išlieka viena aktualiausių problemų, darančių ilgalaikį poveikį vaikų emocinei sveikatai, savivertei ir pasiekimams. Šie klausimai padės pedagogams įvertinti situaciją klasėje, atpažinti rizikos veiksnius ir imtis prevencinių veiksmų.

Rekomenduojama šiuos klausimus naudoti individualių pokalbių metu bent kartą per pusmetį. Taip pat galima įtraukti į anoniminę apklausą, ypač 4 – GIV klasių mokiniams.

Klausimai, padedantys nustatyti, ar klasėje vyksta patyčios:

1. **Ar jautiesi saugiai mokykloje ir savo klasėje?**
   (Padeda suprasti bendrą vaikų saugumo jausmą.)

2. **Ar esi kada nors matęs (-čiusi), kaip kas nors iš klasės tyčiojasi ar žemina kitą mokinį?**
   (Padeda išsiaiškinti, ar vaikai pastebi patyčių atvejus.)

3. **Ar klasėje yra buvę atvejų, kai kuris nors mokinys buvo atstumtas ar ignoruojamas kitų?**
   (Rodo socialinę izoliaciją, kuri dažnai susijusi su patyčiomis.)

4. **Ar tau arba tavo pažįstamiems yra tekę gauti užgaulių žinučių ar komentarų internete?**
   (Padeda nustatyti kibernetinių patyčių atvejus.)

5. **Kaip vertini tai, kad kai kurie mokiniai tyčiojasi ar šaiposi iš kitų?**
   (Parodo vaikų požiūrį į patyčias.)

6. **Ar tave yra paveikę patyčių atvejai klasėje ar mokykloje? Jei taip, kaip?**
   (Padeda suprasti, kaip patyčios veikia vaikų emocinę ir psichologinę būklę.)

7. **Ar jauti, kad mokytojai ar kiti suaugusieji reaguoja, kai pastebi patyčias?**
   (Parodo, ar vaikai pasitiki suaugusiais ir ar kreiptųsi pagalbos.)

8. **Stebėdamas (-a) savo klasės draugus, ar pastebi, kad yra mokinių, kuriems dažnai būna sunku, ar iš kurių visi atsitraukia?**
   (Padeda atpažinti galimas patyčių aukas klasėje.)

9. **Ar klasėje ar mokykloje kalbėta apie patyčias? Ar žinai, kokios taisyklės galioja kovojant su patyčiomis?**
   (Padeda nustatyti, kiek ši tema integruota į ugdymo procesą.)

10. **Jei sužinotum, kad kažkas patiria patyčias, ką darytum?**
    (Padeda išsiaiškinti vaikų pasirengimą reaguoti į patyčias ir jų supratimą, kaip galima padėti.)

Gavus atsakymų, rodančių, kad klasėje gali vykti patyčios, svarbu ne tik reaguoti, bet ir stiprinti klasės bendruomenę per socialinių įgūdžių ugdymą, empatijos lavinimą, diskusijas apie emocinį raštingumą.

KARTU TĖVYSTĖJE
Gitana Markevič